

Prövningsnämnderna

MALMÖHUS LÄN

Investeringsavgift.

A-stad Frysboxförening u.p. a. har enligt stadgarna till ändamål att upprätta en frysboxcentral och att tillhandahålla varje medlem en frysbox till billigast möjliga pris.

I den år 1953 avlämnade självdeklarationen redovisade föreningen sin verksamhet å rörelsebilaga upptagande kontanta bruttointäkter å 1.550 kr och olika kontanta utgifter å samma belopp. Föreningen åsattes ej någon inkomsttaxering.

I samtidigt avlämnad deklaration för investeringsavgift upptogs en sammanlagd investeringskostnad å 20.650 kr, varifrån, då däri ingick investering i form av ny- och ombyggnad med 15.600 kr, avdrag tillgodogjordes med 15.000 kr. Såsom av-

giftsbelagd investeringskostnad redovisades sålunda 5.650 kr. TN belade enligt deklarationen en kostnad av 5.600 kr med investeringsavgift.

I besvär hos P. N. anförde föreningen bl. a. : Föreningens verksamhet kunde icke betraktas såsom rörelse, eftersom varje medlem enligt stadgarna endast disponerade en frysbox, sin egen. Ingen uthyrning i någon form finge ske. Varje medlem deltog till lika del i föreningens kostnader. Någon egentlig vinst uppstode icke och vore ej heller åsyftad. Investeringsavgiftens huvudsyfte hade angivits vara åstadkommandet av en investeringsbegränsning, som försvårade vissa vinstreglerande dispositioner. Föreningen avsåg emellertid att tillgodose ett begränsat antal enskildas intresse genom att nedbringa deras investeringar på ett ur folkhushåll-

förklaring, att desamma måtte ogillas; denne framhöll bl. a. att det av PN-beviljade omkostnadsavdraget för fiskredskap m. m. enligt hans förmenande vore fullt tillräckligt.

I yttrande över besvären hänvisade TI till att enligt av KR givna utslag på besvär av B rörande taxeringar för tidigare år ett belopp å 800 kr ansetts hänförligt till

kostnad för nöjesfiske samt föreslog i enlighet härmed en höjning av B:s omkostnadsavdrag till 2.358 kr.

Genom utslag den 26 okt. 1953 fann KR med avseende å omständigheterna i målet, att B finge anses berättigad till avdrag i förevarande hänseende med nyssnämnda belopp och nedsatte B:s taxeringar i enlighet härmed.

ningssynpunkt önskvärt område, nämligen anskaffandet av frysboxar för privat bruk. Om dessa enskilda i stället skaffat sig var sin egen frysbox i vederbörandes hem, skulle detta medfört en total investering till väsentligt högre belopp, varå ingen investeringsavgift kunnat uttagas. Fråga vore sålunda i realiteten om en investeringsinbesparing.

P. N. avslög emellertid besvären. (Jfr bl. a. Lundevalls Skattehandbok 2. uppl. sid. 180, Hedborg—Lundell, Investeringsavgiften, sid. 11.)

Gåvopaket.

TN hade vägrat ett med 575 kr yrkat avdrag för gåvopaket till klgdns i Sverige bosatta föräldrar. Paketen hade utgivits under en tid av nio månader, varunder föräldrarna på grund av arbetslöshet varit i behov av understöd. Utredning om värdet förebragtes. TI yrkade avslag under åberopande av att understödet icke kunde anses ha haft periodisk karaktär. PN biföll besvären.

Avdrag för studieresa.

A. hade sedan tio år tillbaka anställning som chef å ett företags avdelning för elektriska installationer. Under beskattningsåret hade han företagit en resa till Stockholm för beivrandet av "Informationsdagar i belysningens teknik, estetik och psykologi". För resan, som icke skett på arbetsgivarens uppdrag, hade han från en teknisk skola erhållit ett bidrag av stipendiekaraktär å 75 kr. Bidraget hade ej deklarerats och upptogs icke till beskattning. Av A. yrkat avdrag med 220 kr för utgifter i samband med resan och vistelsen i Stockholm medgavs icke.

Utdelning i samband med överlåtelse av rörelse till aktiebolag.

År 1947 överlät änkefru M. en av henne ägd hotellrörelse med inventarier till ett aktiebolag mot en förbindelse, att bolaget till henne skulle under hennes återstående livstid utbetala viss pension. Vid överlåtelsen var en son till fru M. ägare till samtliga aktier i bolaget. En månad efter överlåtelsen avled fru M. Bolaget kom därigenom utan någon motprestation i besittning av rörelsen och inventarierna. Värdet härå var i bolagets räkenskaper upptaget till 10.000 kr. Emellertid hade rörelsen icke gottskrivits belopept ifråga. En kontant inbetalning å 10.000 kr. för tecknade aktier i bolaget (å nominellt samma belopp), som sonen gjort, hade sålunda av allt att döma återbetalats. Sonen var fortfarande ägare till aktierna. Innebörden av förfarandet blev följaktligen, att bolaget gjort en vinst å 10.000 kr., som utdelats till sonen. Enär denne ej deklarerat utdelningen, eftertaxerades han för densamma.

"Husföreståndarinnas" naturaförmåner.

A., som under beskattningsåret varit ogift, men sammanlevat med en man, med vilken hon hade två minderåriga, hemmavarande barn, hade av TN taxerats för värdet å fritt vivre. I besvär hos PN yrkade hon, att taxeringen måtte undanröjas. I sin deklaration hade hon som enda inkomst uppgivit ett belopp å 440 kr. för betskötsel. Mannen hade vid sin taxering erhållit avdrag för husföreståndarinna. Vid prövning av 1951 års tax. hade PN funnit ifrågavarande förmån för henne utgöra skattepliktig inkomst.

Jämväl sistnämnda år hade mannen avdrag för husföreståndarinna.

PN enades om följande uttalande: Med hänsyn till klagandens ringa inkomst av arbete utom hemmet kunde det antagas, att klaganden huvudsakligen ägnat sig åt skötseln av hem och barn. Någon anställningsförhållande i egentlig mening kunde emellertid, med hänsyn till vad i målet förekommit, icke anses ha förelegat. På grund härav och med beaktande jämväl av Departementschefens uttalande i Kungl. Maj:ts proposition år 1952 nr 213 sid. 109—110 borde beskattning av naturaförmåner i förevarande fall icke ske. PN biföll sålunda besvären.

Facklitteratur och inbindningskostnad.

X., anställd som ordboksredaktör vid Svenska Akademiens ordboksredaktion, hade yrkat avdrag dels för diverse facklitteratur enligt en vid deklarationen fogad, utförlig specifikation dels för inbindning av tre ordböcker. TN vägrade avdrag för inköp av Nordisk Familjebok, första upplagan, ett band, Svensk Uppslagsbok, andra upplagan, tre band och för inbindningskostnaden. I besvär hos PN framhölls bl. a. att arbetet vore avlönat på ackordsbasis och att arbetsplatsen vore förlagd till hemmet, vilket krävde ett ganska betydande bibliotek, framför allt välförsett med uppslagsböcker och ordböcker. Utan tillgång till egna böcker av angivet slag skulle klaganden ha nödgats förbruka mycken tid på resor till bibliotek, vilket med hänsyn till sättet för arbetets avlönande skulle ha vållat svårt avbräck och menligt anverkat på inkomsten. I fråga om inbindningskostnaden påpekades, att häftade ordböcker vid daglig användning snabbt bleve svårhanterliga

och utslitna med inköp av nya som nödvändig konsekvens.

PN medgav avdrag för inköpen men icke för inbindningen. (Jfr RÅ 1945 not 335).

KOPPARBERGS LÄN

Fråga om skattebefrielse för dödsbo.

Direktören O. upptog i deklaration år 1950 bl. a. intäkt genom upplåtelse av avverkningsrätt å honom tillhöriga skogsfastigheter till belopp av 900 kronor. Nämnda belopp utgjorde köpeskillingen för av O. till ett av honom helägt aktiebolag upplåtna avverkningsrätter, på grund av vilka bolaget i sin tur försålt skog å rot för sammanlagt 160.600 kronor. Prövningsnämnden beskattade O. jämväl för skillnadsbeloppet, 159.700 kronor.

O. avled den 13 augusti 1950. Genom prövningsnämndens beskattningsåtgärder uppkom kvarstående skatt å 97.042 kronor. Dödsboet anförde besvär till kammarrätten, som icke gjorde annan ändring i prövningsnämndens beslut än att visst mindre avdrag för värdeminskning av skog beviljades. Kammarrättens utslag vann laga kraft.

Sedan boutredningsman förordnats i dödsboet, hemställde denne om "befrielse från erläggande av skatt på grund av taxering för inkomst", som den avlidne åtnjutit. Upprättad bouppteckning utvisade avsevärd brist i boet, vartill kommo borgensförbindelser till mångdubbelt större belopp, huvudsakligen ingångna för det av den avlidne ägda bolaget. Största tillgångarna utgjordes av fastigheter med ett sammanlagt taxeringsvärde av cirka 280.000 kronor. Såsom dödsbodelägare

efterlämnade den avlidne änka och flera barn, samtliga myndiga. Änkan ansågs helt beroende av den avlidne för sin försörjning.

Uti yttrande över framställningen fann TI dödsboets ekonomiska ställning böra bedömas med hänsyn till de möjligheter, som förefunnes att utnyttja de dödsboet tillhöriga skogsfastigheterna. Det måste hållas för visst, att om hänsyn toges till fastigheternas saluvärde, dödsboet skulle utvisa en avsevärd behållning. Å andra sidan kunde icke bestridas, att erläggandet av den kvarstående skatten skulle medföra en avsevärd ekonomisk påfrestning för dödsboet. Från dödsboets sida hade uppgivits, att möjligheter syntes föreligga att genom avverkningar nedbringa skulderna. Om dödsboet befriades från skyldigheten att erlægga skatt och dess framtida inkomster därigenom oavkortade kunde användas till förnöjande av privaträttsliga borgenärer, kunde emellertid göras gällande, att skattebefrielsen icke komme efterlevande maken utan borgenärerna till godo. TI ansågs sig därför icke kunna tillstyrka bifall till framställningen.

Prövningsnämnden beslöt i enlighet med TI:s hemställan. Dess beslut överklagades icke av dödsboet.

Efter det större delen av dödsboets tillgångar realiserats, inkom boutredningsmannen med en förnyad framställning om skattebefrielse. Av därvid förebragt utredning inhämtades, att frånsett en fordran å bolaget, vars värde icke kunde med säkerhet bedömas, huvudsakliga till-

gången bestode av en fastighet, som utgjorde hustruns föräldrahem. Nämda fastighet vore jämte en annan mindre fastighet intecknad avsevärt över taxeringsvärdet — dock ungefär till vad som kunde anses motsvara saluvärdet — och utgjorde säkerhet för av bolaget i bank innehavd checkräkning, för vilken dödsboet iklätt sig borgensansvar. Dödsboets borgensförbindelser, vilka i allt väsentligt hänförde sig till en och samma bankinrättning, överstege emellertid alltjämt värdet å kvarvarande tillgångar, varemot dödsboet självt icke hade kvar nämnvärd egen skuld. Om dödsboet, som erlagt den påförda kvarskatten, kunde vinna återbäring av åtminstone en del av skatten, skulle enligt boutredningsmannens förmenande de medel, som härigenom bleve disponibla, vara till verksam hjälp för efterlevande änkan, vars existensmöjligheter vore mycket prekära. Medlen skulle då användas för iordningställande av förstnämnda fastighet, så att denna, vilken vore belägen å en turistort, kunde utnyttjas för uthyrning av rum och därmed bereda änkan utkomst. Boutredningsmannen beräknade, att kostnaderna för iordningsställandet skulle komma att uppgå till 25.000 å 30.000 kronor. Härjämte företeddes intyg, utvisande att banken såsom inteckningshavare intet hade att erinra emot en dylik disposition av medel, som kunde komma att återbäras.

På hemställan av TI fann prövningsnämnden skäligt medgiva befrielse från ifrågavarande kvarskatt intill ett belopp av 25.000 kronor.